

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociației „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoj), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Arigeana, Bândțana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bucșana, Brădetul, Buciumana, Casa de păstrare (Mercurea), Casa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpeana, Cârțișoreană, Chioreană, Chiseteiana, Cădreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T-Uzdin) Concordia (Gherla), Cordiana Coroana (Bistrița), Corvineana Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mihădia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf), Isvorul (Ichiu) Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lăpovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, Corniareva, Murășiana, Murdășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoj), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana, (Cap-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șagănia, (Someșana), Speranța (Hosman), Steaua, Șercădiana, Șoimul (Vășcău), Târnavăna, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Vitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tăgnađ), Zerăndeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL:

Pe 1 an Lei 100.—, pe 1/2 an Lei 50.—
Numărul 2 Lei

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĂDATU și CONSTANTIN POPP
Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De spațiul unui cm² câte 50 bani.

Sumarul:

Banca „Albina”. — Constatări. — Noi teorii economico-financiare. — Blocarea depozitelor străine în lei. — Noua Statistică a Ardealului. — *Cronică*: Dela „Solidaritatea”. Numiri la Academia comercială din Cluj. Societatea generală de asigurare „Fonciera” din Cluj. Sindicatul Băncilor din România. Chestiunea gazului metan în Transilvania. Exportul prin Galați. Exportul bijuteriilor. Sămănăturile. Un proces în lumea speculanților de lei. — Diverse. — Reviste. — Dela „Asociațiune”. — Bibliografie.

Banca „Albina”

În liniște și fără a bate toba reclamei, credincioasă tradiției ei de aproape 50 de ani banca „Albina”, cel mai vechiu și cel mai consolidat institut financiar al nostru, își continuă drumul pe calea progresului și dezvoltării.

Pe 23 crt. acționarii acestei bănci au fost convocați la o adunare generală extraordinară, pentru a decide asupra propunerii, prezentată de Consiliul de administrațiune pentru sporirea capitalului social dela Lei 10.000,000 — cât este astăzi, la Lei 25.000,000.

Este a șasea urcare de capital a acestei societăți în intervalul de jumătate veac de când există. Întemeiată la 1872 cu capital social de fl. 300,000, — o sumă foarte mare pentru timpurile acelea, banca „Albina”, și-a sporit capitalul la 1895 la fl. 600 000.—; la anul 1907 la K 2 400 000.—; 1909 la K 3 000,000.—; căreia la 1912 i-a urmat o nouă urcare la dublu

acestei sume adecă la K 6 000.000.—. În fine în anul 1919 a avut loc a cincia urcare de capital, când subscripțiunea a depășit mult suma proiectată, și capitalul a fost fixat, cu K 20.000.000.—.

Acum Consiliul de administrațiune a aflat sosit timpul să propună o nouă sporire a fondului social cu Lei 15.000.000 la Lei 25.000.000.—.

Motivele, cari au îndemnat pe conducătorii „Albinei” la această nouă urcare de capital, în interval destul de scurt dela ultima urcare, au fost, deoparte cererile tot mai numeroase de credit ale clienților ei vechi și noi, cereri, pe cari, păstrându-și caracterul de bancă de credit de pân' acum, voiește să le satisfacă cu aceiași culanță, ca și în trecut; iar de altă parte creșterea extraordinară a depozitelor ei spre fructificare în ultimii 2 1/2 ani dela Lei 33 1/2 milioane la lei 180 000 000.—, fapt, care reclama direct o înmulțire a fondurilor proprii.

Un moment nu mai puțin determinant pentru propunerea de urcare a capitalului social este scumpetea creditelor, ce acordă marile bănci din capitală, scumpete, ce îndeamnă și pe „Albina” să caute a opera tot mai mult cu mijloacele sale proprii.

Adunarea generală apreciând motivele, invocate, și-a însușit propunerile Consiliului de administrațiune și a decis cu unanimitate urcarea capitalului soc. la Lei 25.000.000.— în condițiunile următoare:

Fiecare acționar va primi după două acțiuni vechi trei acțiuni noue, cu prețul de Lei 135 din care sumă se va trece Lei 100 la capital, iar prima de Lei 35 la fondul de rezervă.

Prețul se va putea plăti, în 5 rate egale, a cărora termen, le va stabili Consiliul de administrațiune. Prima de Lei 35 se va plăti deodată cu rata primă.

După vărsămintele efectuate acționarii vor beneficia de 6% interese, iar după vărsămintele restante vor avea să plătească 8% interese.

Actionarii, cari la rata I vor plăti valoarea integrală vor beneficia de dividendul anului 1922 care după toate prevederile nu va fi mai mic decât 15%.

Acțiunile, ce nu se vor opta de acționari și se vor vinde și altora cu prețul de Lei 180 bucata, o sumă extraordinar de favorabilă și care s'a fixat pentru a înlesni acționarilor cumpărarea și a acestor acțiuni. Se vor cumula câte 5 acțiuni à Lei 100 în una acțiune à Lei 500 nominal, cifră la care s'a fixat valoarea nominală a novelor acțiuni.

Condițiunile de emisiune, cum vedem sunt extraordinar de favorabile pentru acționari, dar mai ales pentru neacționari. Se vor întreba cu toate acestea unii: oportună este oare acum, când lipsa de numerar este atât de resimțită, sporrea capitalului, fie aceea chiar și a „Albinei“?

Și reuși-va oare aceasta așa, cum o pretinde prestigiul primului nostru institut financiar?

Răspundem, după convingerea ce avem cu da.

Întâiu, fiindcă Consiliul de administrațiune în baza autorizațiunii primită dela adunarea generală de a lansa prospectul de emisiune, atunci când va afla timpul de oportun, de sigur va ști să afle momentul potrivit pentru acea tă operațiune după ameliorarea situației financiare precare de acum.

Și al doilea pentru că socotim pe acționării „Albinei“, după o practică de 5 decenii, destul de înțeleghători a intereselor lor proprii, pentru a da societății, a căror stăpâni sunt, chiar și cu unele aparente sacrificii momentane, întreg concursul, la lărgirea bazelor ei de dezvoltare și consolidare. Spre folosul lor și al întregii noastre economii naționale, pe care precum în trecut va ști să o servească „Albina“ și în viitor cu cinste și pricepere.

Constatări.

Evenimentele de ordin financiar-economic cari au survenit în ultimul timp, prin natura și efectele lor, cari sunt încă departe de a se cunoaște pe deplin, au schimbat în așa fel aspectul vieții noastre financiare încât astăzi ne pare că trăim într'un adevărat haos. — Aceste evenimente cu rezultate nefavorabile cari s'au succedat așa de repede, au fost întâmpinate de conducătorii țării stângaciu și pripit, încât au contribuit și cu mai mult la înrăutățirea situațiunii. — Prin cele ce urmează, n'avem nici o intenție de a acuza guvernul actual, sau de a aproba politica vre unui partid din opoziție, fiind știut că „Revista Economică“ e un organ independent și ca atare privim chestiunea numai prin prizma interesului obștesc.

Actualul guvern deși a căutat să aplaneze conflictele sociale și să administreze pe calea forței, totuși această unealtă, forța n'a fost întrebuințată totdeauna unde trebuia.

Nu de puține ori statul a făcut uz de forță împotriva muncitorilor cari de multeori reclaman și revendicări greu de realizat și mai puțin juste, totuși în față avem cinstea, dar de ce statul n'a îndreptat aceeași forță împotriva speculanților, împotriva acelor cari trafica cu permisele, cari treceau peste granițe lei, cu alte cuvinte în contra acelor care pe ascuns conclocrau la subminarea statului. — Tocmai acolo unde ar fi trebuit control, statul a lăsat mână liberă. — E de ajuns să ne reamintim de cazul băncii Națiunii, ca să ne facem o idee clară de influența dăunătoare pe care a avut-o jocul de bursă al acestei bănci asupra valutei și cu cât a fost discreditat prestigiul țării în străinătate, cu această întâmplare.

În loc de-a da sancțiunile meritate, statul se gândea cum ar fi putut scoate din încurcături această bancă. — Faptul că această instituție n'a fost singura care s'ar fi ocupat cu astfel de operațiuni și că a lăsat un însemnat număr de persoane păgubite, face ca să se clatine încrederea în bănci și întreprinderi comerciale și industriale, de cari totuși avem o necesitate din ce în ce mai pronunțată. — Oare fără încrederea publicului se mai pot crea noi întreprinderi sau cele existente și cari merg bine, își mai pot lărgi sfera de activitate prin ridicarea capitalului?

După cum s'a mai arătat, această întâmplare a folosit și la ceva bun, căci va impune pe viitor moderațiune. — Necunoscând prudența, mulți erau tentați de câștiguri mari și ușor realizabile și pe cari nu întârziu de-a și le dobândi. — Acum sperăm că furia jocului de bursă în țară s'a mai potolit și statul încă va fi mai atent.

Marile bănci din capitală s'au solidarizat și din îndemnul lor, alții spun că din înscenările politice ale unui partid, au înaintat Suveranului un memoriu. — Ca urmare, guvernul în lipsa dlui ministru de finanțe, printre alte măsuri, a dispus imobilizarea depozitelor

streine aflătoare în țară. Efectul a fost contrar așteptărilor, căci statele interesate au intervenit, se zice în mod amical, dar ca urmare sigur e că leul nostru nu mai are acum nici o trecere la Paris unde se menține și chiar nu mai cotează.

Aceste măsuri se pare că au fost luate cam în grabă, căci statul în loc de-a proceda din propria inițiativă și pricepere, s'a condus după indicațiunile tuturor cari de mulțori nu propuneau decât ceea ce le convineau.

Astfel vedem astăzi statul într'o grea dilemă: sau menține blocarea depozitelor străine și prin aceasta își pierde și puțină trecere pe care o are în afară de hotare sau revine asupra măsurii și atunci se agravează situațiunea financiară în țară, căci toți străinii se vor grăbi să-și ridice depozitele, caz care ar pune băncile noastre în cea mai neplăcută postură.

Statul pentru diferite plăți efectuate de bănci și pentru acoperirea mai multor furnituri, în timpul de față are lipsă de bani pentru a putea acoperi aceste datorii. Deaceia s'a adresat în ultimul timp, pentru un nou împrumut Băncii Naționale. Lucru neașteptat și ceea ce nu s'a mai întâmplat până în prezent, a fost că Banca Națională după mai multe consfătuiri ale direcțiunii, a refuzat acordarea împrumutului cerut de guvern. Acest refuz pe lângă alte argumente, a fost motivat de Banca Națională cu două mai principale: că până în timpul de față din cauza numeroaselor emisiuni avem o circulațiune monetară fiduciară prea mare și pe care am mări-o și mai mult printr'o nouă emisiune depreciind astfel leul, din nou și pentru modul după cum statul a întrebuințat bani celorlalte împrumuturi prin aprovizionări nefolositoare și cheltuieli cari nu se justificau prin nimic.

După cum nu credem că actualmente suferim de inflațiune și ca printr'o nouă emisiune această maladie s'ar agrava, de asemeni nu ne vine să credem că statul prin contractarea acestui împrumut va ajuta industria și comerțul, după cum a făgăduit-o. Chiar dacă banii din acest împrumut va influența în bine criza de numerar de care suferim, aceasta va fi prea puțin, mai ales că datoriile statului față de creditorii interni se ridică la 800 milioane, împrumutul ne fiind decât de 500 milioane.

La repetatele intervenții, ca să nu zicem stăruințe, ale guvernului, Banca Națională s'a arătat dispusă să acorde împrumutul cerut, cu condițiunea însă ca banii să fie ținuți la dânsa, urmând ca din dispozițiunile Statului să onoreze numai pe acele cari vor corespunde unor operațiuni folositoare țării și cari se vor hotări de bancă. — Neîndoios că aceste condițiuni sunt jicitoare pentru guvern, dar nu i mai puțin adevărat că și el a ajuns să nu mai inspire încredere nu numai băncii, dar chiar poporului. — Căci e destul de lămurit că un capitalist acordă un împrumut numai atunci când are în față o persoană solvabilă și când e convins că acesta va avea posibi-

litate de-a restitui suma la scadență, fără greutăți. Ori din refuzul Băncii Naționale nu putem să constatăm decât că actualul guvern nu inspiră încrederea necesară.

După cât se pare nu numai cei din lumea economică a țării nu se impacă cu actuala administrație; când băncile înaintează un memoriu direct Saveranului, când comercianții cer descătușarea comerțului și libertatea importului, când camerele de comerț protestează în contra taxelor vamale etc., dar chiar poporul nu împăcat de loc cu aplicarea reformelor financiare care urmează a se face atât de greoiu și care de altfel e singura sursă de fonduri în care speră conducătorii de astăzi ai țării.

Banca Națională deasemenea a dat asigurări guvernului că va da ajutorul său băncilor, întreprinderilor industriale și comerciale, totuși cei cari așteaptă acest ajutor din această parte, se arată destul de sceptici.

Țara speră, că actuala stare de lucruri în care nu o mai poate duce, va fi îndreptată de oameni pe cari li vor aduce așteptate evenimente politice. B.

Nouile teorii economico-financiare

Presă franceză aproape toată aduce elogiul raportului general al bugetului, dl Maurice Bokanowski, pentru considerațiile generale ce a emis în recentul său raport. Dl Bokanowski a făcut unele observațiuni și declarațiuni de principii care nu privesc numai Franța, ci s'ar putea aplica și aiurea, la noi mai ales, unde situațiunea economică și financiară e și mai rea și haosul și mai mare decât la aliata noastră. De aceea ne credem datori să semnalăm și noi unele din părțile raportului bugetar francez.

„Comisiunea financiară a Camerei franceze — spune raportul — pune în fruntea oricărei discuțiuni respectarea angajamentelor Statului. Împrumuturile, termenele convertibilității stipulate în legile privitoare la împrumuturi, suma nominală a datorilor contractate de Franța sunt întru câțva primele puncte ale problemei bugetare. Problema aceasta constă în a asigura serviciile vieții naționale, executându-se în același timp angajamentele luate de Stat. Detentorii titlurilor de creanță asupra Statului pot și trebuie să fie siguri că Parlamentul francez nu va lăsa nici odată să se protesteze semnătura Franței“.

Raportorul viitorului buget al României nu va putea face o declarație atât de demnă. O spunem cu durere, dar așa e, din nenorocire.

Al doilea principiu al comisiunii financiare și la care s'a raliat și guvernul francez e că cheltuielile ordinare bugetare nu mai trebuie acoperite cu împrumuturi. Cheltuielile ordinare, adică acele care prin natura și obiectul lor se reproduc regulat în fiecare an, nu trebuie acoperite nici împrumut cerut publicului, nici prin împrumut de circulațiune. Pentru acoperirea deficitului bugetar ordinar nu trebuie să se emită nici un bilet al Băncii Franței și nici un titlu de împrumut. Apoi, atât în ce privește cheltuielile cât și în ce privește veniturile, comisiunea financiară a căutat să stabilească un buget al productivității naționale, convinsă că în momentul actual problema financiară a

incetat de a fi o simplă problemă de tehnică fiscală și a devenit în primul rând o problemă a economiei naționale. De aceea comisiunea s'a străduit să urmeze următoarele linii directive: absolută sinceritate în evaluarea veniturilor și cheltuelilor, respectarea riguroasă a angajamentelor Statului și preocuparea constantă de vitalitatea economiei naționale.

Raportorul adaugă: „Sărăcirea națiunii nu ar fi definitivă și fără remediu decât dacă, în loc să și plătească cheltuelile, cum ar fi normal, din venitul ei, ea ar trăi din capital. Cheltuelile publice trebuesc acoperite din venitul național și, în consecință, nu trebuie să fie neproporționate cu acest venit... Situația ar fi și mai gravă dacă venitul nominal al națiunii nu s'ar înmulți cu faptul deprecierei francului. Dacă s'ar presupune însă revenirea francului la paritatea lui de înainte de război, dacă ne-am pune în ipoteză că francul nostru și ar regăsi puterea de cumpărare din 1914, atunci toate cauzele sărăciei ar reeși în plin. Salariile, veniturile profesiunilor liberale, câștigurile din comerț și industrie, prețurile materiilor și ale serviciilor ar cădea la nivelul celor de acum 8 sau 10 ani și disproporția ar fi infinit mai brutală între nivelul micșorat și sarcinile sporite ale țării”.

**

Di Bokanowski a atins în aceste din urmă fraze mult discutata chestiune a inflațiunii și deflațiunii care preocupă de câțva timp pe toți economiștii de seamă din lumea întreagă. L'Information financière din Paris îi consacră în unul din ultimele sale numere un articol, care conține unele aprecieri interesante.

Gazeta declară din capul locului că nu este inflaționistă, ci anti-deflaționistă, cu alte cuvinte că nu cere creșterea circulațiunii fiduciare a Franței, ci împiedecarea micșorării acestei circulațiuni. Distincția e precisă. „Obiectivul nostru spune ziarul francez, este căutarea mijloacelor celor mai proprii spre a produce prosperitatea publică în ordine și pace. Nu există azi pentru prosperitatea publică un pericol mai mare ca retragerea unei cifre apreciabile de bilete de bancă. Avem convingerea că dificultățile financiare actuale ale Franței nu pot fi rezolvite de cât prin măsuri extraordinare, care trebuesc căutate și care se vor impune la un moment dat. În fața acestei mari și imperioase necesități, palavrele despre puterea de achiziție a monedei nu sunt decât caricatura unui adevăr care se desprinde cu încetul din norii cei groși. Constatăm de altminterlea că, exceptând câțiva teoreticieni cu idei cristalizate, mulți oameni de valoare au aderat la concepția inițială a stabilizării”.

Gazeta crede că generația care a făcut războiul nu va mai putea ridica francul la pari. Dece? Fiindcă nevoile bugetare sunt prea mari. Statul francez cere pentru anul 1922 o sumă globală de 45 miliarde; impozite pot da normal vreo 20 de miliarde. Cu ce să se acopere diferența? timp de 10 ani de acum înainte, Franța va trebui să găsească câte 15 miliarde pentru acoperirea deficitelor. Va trebui deci să se adauge 150 de miliarde la datoria publică, afară dacă Germania ar reduce aceasta cifră prin plățile ei, sub o formă oarecare. În tot cazul, datoria publică a Franței nu va fi în 1932 mai mică de 400 miliarde. Unii preconizează o conversiune, dar aceasta e incompatibilă cu făgăduiala că datoria publică nu va fi convertită. Afară de aceasta, ca să convertești trebuie să fii în

măsură să rambursezi. Dar cu ce? Dilema ar fi deci: conversiune forțată, adică spoliațiune, sau inflațiune.

Răspunzător de inflațiune este numai războiul. Faptele îndeplinite trebuesc acceptate. Trebuie mai ales să ne ferim a crede că condițiunile de existență de înainte de război pot fi restabilite. Muncitorul care a cucerit salarii mari nu va admite la rigoare decât o ușoară scădere; una mai profundă nu e realizabilă. Agricultorul, care formează o parte atât de importantă a producțiunii, se abține să producă ceea ce i se plătește cu prețuri mai mici. Industria se află în aceeași situație. Trebuie să se abandoneze deci proiectele de deflațiune, care ar fi o catastrofă.

Concluzia la care ajunge citatul ziar e că orice popor caută să și asigure existența. Situația actuală a Franței nu este normală. Trebuie prevăzut ce va fi mâine. Nu ajunge ca o mână de oameni să facă pe păzitorii formulilor perimate și să denunțe verice inițiativă. Realitatea trebuie privită în față.

**

Din expunerea aceasta reiese că Franța își face drum convingerea că deflațiunea și consecința ei: ridicarea francului, nu ar fi în interesul economiei naționale. Dacă judecăm lucrurile cu privire la țara noastră, nu trebuie să uităm că valuta franceză stă incomparabil mai bine decât leul românesc și că nu se potrivește prin urmare nici o comparație. Franța nu suferă atâta când dolarul costă 13 sau 14 franci, cât suferim noi când dolarul cotează 150 sau 160 lei. Franța și-ar putea deci permite o stabilizare a francului la cursul lui actual, pe când noi nu am putea suporta stabilizarea leului la a 10 a parte din valoarea francului francez. Aci e deosebirea. Noi trebuie să căutăm, înainte de toate, ridicarea leului și apoi ne vom putea îngădui discuția temei dacă ne-ar fi mai folositoare inflațiunea sau deflațiunea.

Blocarea depozitelor străine în lei

În vederea aplicării dispozițiunilor luate prin decizia ministerială privitoare la blocarea depozitelor străine în lei, comisiunea pentru controlul transferărilor, a trimis tuturor băncilor noastre și prin Ministerul de Externe tuturor instituțiunilor financiare străine, următoarea circulară:

În vederea aplicării dispozițiunilor jurnalului Consiliului de Miniștri din 9 Noembrie 1921, privitoare la blocarea depozitelor de lei aflate la Băncile din țară pe numele caselor de comerț și de bancă din străinătate, avem onoarea a vă da următoarele instrucțiuni:

Dispozițiunile luate prin sus zisul jurnal având de scop înfrânarea speculei asupra leului, veți refuza, în principiu efectuarea oricărei dispozițiuni ce veți primi din partea Caselor deponente din străinătate cari, după aprecierea d-v v'ar fi fost dată în vederea unei operațiuni de speculă.

Vărsămintele, virimentele etc., pe cari, însă, le socotiți că ar avea la bază o operațiune reală de

cumpărare sau de vânzare de mărfuri autorizate la import și export, le veți supune spre aprobare Comisiunii împreună cu actele justificative necesare.

In caz că nu puteți prezenta d-v actele justificative, veți îngriji ca acestea să vă fie procurate de beneficiarii dispozițiilor ce urmează a efectua.

Toate transferările de fonduri sub diversele forme prevăzute, cari urmează a fi supuse Comisiunii, spre aprobare, vor fi trecute într'un borderou făcut în dublu exemplar, din care unul se va remite dv., iar cellalt se va păstra de către Comisiune.

Borderoul va menționa:

1) Forma în care vi s'a transmis dispozițiunea (scrisoare, telegramă), 2) numele băncii ce v'a transmis ordinul 3) felul operațiunii vărsământ, cec, viriment etc.) 4) numele beneficiarului 5) suma 6) arătarea actelor justificative și natura afacerii.

Dispozițiunile luate prin suszitul Jurnal al Consiliului de miniștri intrând în vigoare în dimineața zilei de 10 Noemvrie a. c., veți înainta cel mai târziu până la 20 curent o situațiune de numele tuturor băncilor sau caselor de comerț străine ce au depozite de lei la D voastră, cu arătarea soldului creditor, ce fiecare avea în seara de 9 Noemvrie 1921.

Blocarea soldurilor creditoare fiind operată în seara zilei de 9 Noemvrie 1921, toate dispozițiunile înregistrate până la acea dată însă care nu au fost executate, vor putea fi efectuate și ulterior. Astfel, dacă valoarea unui cec a fost trecută la debitul băncii emitente, conform avizului primit în cursul zilei de 9 Noemvrie 1921, nu este nici o împiedicare ca plata cecului să fie făcută și în zilele următoare, la prezentarea acestuia de către beneficiar.

Sunt scutite de autorizațiunea Comisiunii prelevările din acelaș cont care nu depășesc 100.000 lei în cursul unei luni.

În privința ordinelor de plată pentru sume de mică importanță în favoarea particularilor până la 5000 lei de persoană, acestea pot fi executate fără prealabila autorizare a Comisiunii, chiar dacă totalul lor depășește suma de 100 000 lei lunar din acelaș cont.

Tot astfel veți proceda cu cecurile emise de băncile americane în favoarea conaționalilor noștri, fără a ține socoteală de limita fixată de 100.000 lei.

Plățile în favoarea Misiunilor străine acreditate în țară, vor putea de asemenea fi efectuate fără autorizarea Comisiunii dacă ele reprezintă cheltuielile de întreținere ale acestora. Altfel, vor trebui supuse aprobării.

Depozitele în lei ale particularilor de naționalitate străină nu sunt supuse blocării.

Noua Statistică a Ardealului

Noua statistică a Ardealului, arată că teritoriul alipit are o întindere de 101 927 km. pătrați, 22 județe 159 plase și 4244 comune.

După naționalități populația e următoarea: la un total de 5.208.345 suflete, 2.974.251 (52.12%) români; 1.378.189 (26.46%) unguri; 513.794 (9.87%) germani; 190.943 (3.28%) evrei; 170.468 (3.28%) diferite naționalități.

Teritoriul cultivabil e de 3.285.392 jugăre; păduri și munți 3.644.727 jugăre; vii 51.166 km. p; 406.064 țărani n'au de loc pământ iar 516.168 au mai puțin ca 5 jugăre.

Vite cornute sunt 1.934.004; cai 338.657; oi și capre 2.790.191; porci 1.032.876.

Întreprinderi comerciale sunt 1780 dintre cari 465 românești; industriale 1963 din cari 261 românești.

CRONICĂ.

Dela „Solidaritatea”. Direcțiunea „Solidarității” este convocată pe 28 crt. la o ședință în Cluj. Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Chestiunea bursei de mărfuri și efecte din Cluj a căreia organizare guvernul a încredințat-o însoțirii noastre.

2. Reorganizarea „Solidarității”:

- a) prin mutarea sediului ei la Cluj;
- b) chestiunea „Revistei Economice”;
- c) modificarea statutelor.
- d) convocarea adunării generale;
- e) eventuale propuneri.

*

Numiri la Academia comercială din Cluj s'au făcut după cum urmează d-nii: O. Prie la catedra de limba și literatura română și Dr. I. Matei la drept civil, ambi titrați în științele teologice, dl. Dr. G. Moroianu la economia politică și legislația socială, dl. A. Ciortea, la matematică și finanțe.

*

Soc. gen. de asigurare „Fonciera” în Cluj. Sub firma aceasta s'a constituit în Cluj la 16 crt. de cercurile conducătoare ale „Băncii Agrare” o nouă societate de asigurare, care preia afacerile societății „Fonciera”.

Capitalul social este fixat cu Lei 5 mil.

Dintre membrii Consiliului de administrație ai noii societăți ziarul „Voința” dă publicații numai pe următorii: Dr. Aurel Vlad, președinte al societății, Mauriciu Ribăry, dir. gen. al soc. „Fonciera” vicepreședinte; Dr. Victor Bontescu, prez. Cons. de admin. și Vasile C. Osvadă, membru

Director al noii societăți a fost numit Friedrich Ribăry.

Sindicatul Băncilor din România, inițiat de cercurile noastre financiare din Cluj, este convocat pe ziua de 29 Noemvrie a. c. la adunarea generală de constituire.

In privința acestui sindicat, ne lipsesc informații mai deaproape. Neorientarea în afară de cercurile clujene inițiatoare, este generală, băncile la a căror concurs se contează și cari vor avea să formeze însuși sindicatul neprimind dela inițiatori proiectul de statute etc.

*

Chestiunea gazului metan din Transilvania a cărei însemnătate e de netăgăduit, joacă un rol de frunte în industria noastră din Ardeal. — Cu cât industria va lua din ce în ce o dezvoltare mai pronunțată cu atât și acest produs natural va căpăta o importanță mai mare. De aceea Statul va trebui să îngrijească de acest produs, reglementând întrebuințarea lui.

In ceea ce privește dreptul de proprietate, chestiunea gazului metan din Transilvania e destul de încurcată. Statul ungar pe vremuri dăduse concesiunea aproape pe jumătate a izvoarelor de metan unei societăți germano-ungare. — Grupul german care deținea cea mai mare parte din acțiuni, avea în fruntea sa pe „Deutsche Bank”. Poate că statul ungar dăduse prioritate grupului german forțat de anumite împrejurări, totuși el avusese grija să prevadă în convențiile lor că dela data de 25 Noemvrie a. c., el va putea răscumpăra dela Germani pe prețul de emisiune acțiunile cari le fusese cedate.

In urma războiului România a moștenit aceste drepturi ale Ungariei și de aceea ar trebui să se clarifice cât mai repede și definitiv această chestiune.

*

Exportul prin Galați în decursul lunii Octomvrie s'a făcut după cum urmează: lemn lucrat 23 499 947 mc. făină de secară 26 vagoane, oi 1842, animale cornute: 9354, semințe de dovleac: 13 vagoane și nuci 1 136.592 kgr.

*

Exportul bijuteriilor. Consiliul de miniștri a prohibit cu strictețe exportul bijuteriilor de aur și de argint noi și vechi. — E interzis de a scoate acestea din țară, chiar numai pentru reparație.

*

Semănăturile s'au putut face numai în parte din cauza timpului nefavorabil care l'am avut în luna Octomvrie și primele zile din Noemvrie. — Cum după căderea ploilor din ultimul timp se speră că nu va îngheța în curând, s'ar putea câștiga din întârziere. — Se spune că ministerul de agricultură face tot ceea ce-i stă în putință să încurajeze pe țărani la semănat.

Una din cauzele principale pentru care țărani n'au semănat mult fiind și măsurile restrictive cari sunt în vigoare, ministerul agriculturii a cerut și consiliul de miniștri a aprobat ca să se suprima rechi-

ziția, contingentarea și prețurile maximale pe anul 1922.

Autoritățile anunță această știre în toate satele sperând că astfel țărani vor semăna supratețe mari cu cereale.

*

Un proces în lumea speculanților de lei. La secțiunea I-a a tribunalului comer. din București se vor deschide două acțiuni de judecată, înaintate de Banca I. Behar & Comp. și de Bernard Coenert îndreptate una în contra celeilalte. — Procesele se vor judeca amândouă în ziua de 26 Decemvrie a. c., având ca obiect vânzarea de lei cu termen.

Prin sentința ce urmează a se da, vom vedea dacă într'adevăr jocul de lei este o operațiune licită sau nu.

DIVERSE

Inaugurarea bursei din Cluj va avea loc în primele 15 zile ale lunii Decemvrie.

*

In ultima sa ședință Camera de Comerț din Arad a protestat contra restricțiilor comerciale. — In același timp ea a cerut suprimarea taxelor asupra exportului de vin.

*

Minele de cărbuni au cerut ministerului de comerț și industrie modificarea taxelor pentru export.

*

Băncile ungrești din Ardeal se agită de un timp, în vederea, constituirii unui sindicat financiar care să aibă ca scop să se ocupe cu creanțele băncilor și comercianților din Ardeal în străinătate.

Reviste

„România Industrială”. Revista intereselor industriale, comerciale și financiare, Anul XVI., Nr. 519, din 13 Noemvrie a. c. cu următorul sumar: Situația. — Criza: fenomene, propuneri, soluțiuni. — Noua concepție a bolșevismului după Lenin. — Cronică Financiară. — Argentina Modernă. Informațiuni, etc.

„Furnica”. Revistă Economică și Cooperativă, Anul IV. Nr. 45, din 6 Nov. 1921 cu sumarul următor: *Moșu Voșale*: O faptă tristă. — Uniunea Generală a funcționarilor dela cooperative și întreprinderi comerciale particulare. — *B. M. Comarovschi*: Cooperativa din America. — Asigurarea colectivă a cooperativelor din Britania Mare. — *Sadeo*: În treacăt. — Viața Cooperăției Basarabene. — In provincia noastră. — Viața agricolă. — Viața economică. — etc.

„Buletinul asociațiunii generale a inginerilor din România” (A. G. I. R.) Anul III Nr. 7—8 pe lunile Iulie-August 1921, cu următorul sumar: *Emil Prager*: Problema Construcțiilor. *C. Costache*: Asupra importanței șoselelor și măsurile de luat pentru refacerea lor. *Cincinat I. Sfîntescu*: Înălțimea de dat clădirilor și întinderea corespunzătoare a curților în București. Note: *M. P. Florescu*: Soarta învățământului silvic superior la o răspântie. Informațiuni.

»Revista Generală de Comerț și Contabilitate», organul corpului Absolvenților școalelor superioare de comerț, Anul X., Nr. 10, pe luna Octombrie 1921 cu următorul sumar: *V. M. Ioachim*: Forma Bilanțului. *Al. Sorescu*: Redactarea art. în jurnal. Maestrul își vizităză foștii elevi. Informații—Ecouri. — *P. Drăgănescu*: Inregistrări privitoare la impozitele pe articolele de lux și cifra afacerilor. Proiect de regulament pentru aplicarea legii de organizare a corpului de contabili — autorizați și de experți — contabili. Expoziția-Târg. Bibliografii etc.

„Economia Națională”. Revistă economică, statistică și financiară, Anul XLII-lea, Nr. 10, pe luna Octombrie are un interesant cuprins: *E. N.*: Două politici. *Al. S. Penescu*: Din problemele lichidării Bănci Austro-Ungare. *Victor Săvescu*: Politica financiară a Băncii Naționale a României. *I. St. Furtună*: Asigurarea mutuală contra accidentelor și mortalității animalelor. Cronică. Recenzii. etc.

„Bursa”. Revistă Săptămânală, Economică, Financiară, Comercială și Industrială, Anul al XX-lea, Nr. 94 din 13 Noembrie a. c. tratează despre: Pentru salvarea situației. — Concesionarea terenurilor petrolifere ale Statului. — Aplicarea impozitului pe venitul global (IV). — Blocarea depozitelor în lei ale caselor străine. — Curier financiar. — Informațiuni. etc.

Dela „Asociațiune”

Concursuri

I.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru cea mai bună lucrare scrisă în românește asupra emei: Istoria, anilor 1848/9 în legătură cu faptele de arme ale eroului Avram Iancu.

Condițiile de concurs sunt următoarele:

1. Lucrările se vor trimite în timp de un an dela data publicării concursului.

2. Lucrării i se dă o extensiune de 20 coale de tipar, formatul revistei „Transilvania”, în care se vor cuprinde și ilustrațiile pentru desăvârșirea lucrării.

3. Manuscriptele, fără subscriere, însoțite de un plic închis, cuprinzând numele și adresa autorului și în afară provăzot cu un motto sau pseudonim, — vor fi a se înainta „Asociațiunii”, Sibiu, Str. Șaguna 6.

4. Lucrările intrate la concurs se vor da spre cenzurare Secțiunii istorice a „Asociațiunii”, exclusă fiind orice apelație contra hotărârilor acesteia.

5. Lucrării celei mai bune, vrednice de premiat, i se va acorda premiul în Lei 10 000 — (zece mii), destinat de „Asociațiune” pentru acest scop.

Sibiu, în 1 Octombrie 1921.

Andrefu Bârseanu
prezident.

Romul Simu
secretar.

Bibliografie

A apărut „Căluza impozitelor directe pentru societățile anonime obligate la publicarea bilanțului, întocmită de Dr. G. Ciută.

O lucrare absolut indispensabilă, care nu trebuie să lipsească dela nici o bancă sau cooperativă.

Se află de vânzare la „Ardealul”, inst. de arte grafice Cluj și costă 4 lei.

Concurs

La Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a. în Cluj precum și la Filialele sale din Alba-Iulia, Arad, Hateg, Oradea-Mare, Sibiu, și Turda află aplicare în condițiuni favorabile:

Contabili, corespondenți, funcționari comerciali,
practicanti și dactilografe

Ofertele cu pretenziunea de salar, eventuale referențe și însoțite de:

1. Memorialul vieții (cui culum vitae).
2. Copiile certificatelor de studii comerciale și de practică.
3. Alte documente doveditoare, —

sunt a se adresa până la 15 Decembrie a. c. la:

BANCA CENTRALĂ, pentru industrie și comerț s. a.
FILIALA SIBIU, SECȚIA Organizării, str. Cispădii Nr. 7

1—1

Diracțiunea.

De vânzare

O centrală electrică completă,

compusă din: 2 cazane de aburi cu țevi de apă, inclusiv armatura lor. 2 mașine de aburi Compound. 2 generatoare pentru curent alternativ trifazat, cu instalația de distribuție și instrumentele de măsurare. Puterea de lucru 200 HP: tensiunea 2100 volți. Intreaga instalație este de un fabricat de prima ordine, se află în perfectă stare de funcționare și poate fi furnizată imediat.

1—2

Pentru orice alte informațiuni a se adresa sub „HP Nr. 5285” Biroului de anunțuri „Hermes” Sibiu.

